

سليمانی له نيوان پایتهخت وبه قهزا بووندا

ئەندازيار / رهوند ههلهبجيهي

بهغدا پایتهختی عیراقه و له و کاتهی (ئەبو جهعفری مەنصور) دروستی کردوو و کردی به سەنتەری فرمان پەروای ناوچهکانی ژێر قەلەم پەوی خۆی و پاش دروست بوونی عیراقی ئیستاش حکومهته یهک له دواي یهکهکان بههۆی هۆشیاری خهلهکهکی و ستراتیژیتهی جوگرافییهوه ، ئەم شارەیان وهک پایتهختی عیراق هیشتەوه، بهلام ئەي ههولیر چۆن بووه پایتهختی کوردستان؟

بوچی پارتی و یهکیتهی چهندی ههفته لهسەر پۆستی وهزیرێک یان جیگرهکهی مشت و مپو گفتو گوێان دهکرد؟ بهلام لهسەر ئەوهی کوی پایتهخت بیته ، کهس نقهی لیوه نهات؟ ئەو کالایهی بهعس بهسەر ههولیریدا بپری وهک پایتهخت بۆ دهسهلاته کارتۆنییهکهی ﴿ تنفیزی و تشریحی ﴾ ههروا مایهوه وهک تاپۆی عوسمانی و پایتهخت بوو به مولکی ههولیر و ههولیریان بوون به خاوهن مال و ههموو کوردیش به میوان لای ئەوان .
دهسهلاتی فاشستهکان ، بوچی ههولیری ههلبژارد وهک پایتهختی حوکمی زاتی کارتۆنی بۆ کوردان وبوچی بۆ نمونه سلیمانی ههلهبژارد؟

تکایه سهرنجی ئەم بهراورده بدن

تایبته مەندی ههولیر	تایبته مەندی سلیمانی
1. هیچ مینشینیکی کورد لهم شاره دهسهلاتی نهبووه .	1. دهسهلاتی مینشینی بابانهکان لهم شاره بوو .
2. هیچ مهلیکیکی کوردی تیدا ههلهکهوتوووه .	2. یهکهم مهلیکی کوردستان لهم شارهدا بوو .
3. کۆترین شاری میژوویی و دیرینی گهلی کوورده زادگای سهدان خهبا تگیرو سیاسه توانی کورده	3. پایگای رۆشنبیری و بیری کوردایهتی بووه بهدریژی میژووی نوویی گهلی کورد
4. کهوتوته ناوچهیهکی دهشتایی و کۆتپۆلی ناسانه .	4. کهوتوته ناوچهیهکی شاخاوی و کۆتپۆلی زهحمهته .
5. دانیشتوانی له کوردو تورکمان و ناشوری و کهمیك عهزهب پیک هاتوون .	5. پیکهاتهی دانیشتوانی له 99% کوردن .
6-قوولایی ستراتیژی له سنوری کوردستاندا نییه و دراوسی ههرسی پارێزگاکانی موصل و تکریت و کرکوک	6. دوور بوو لهو سنوره ی نیوان حکومهتی ناوهند و سنوری ئیداری ناوچهکانی حوکمی بهناو زاتی کوردستان
7. زۆربهیان توند پهون له بواری مهزههبییهوه .	7. دانیشتوانی میان پهون له بواری مهزههبییهوه .

لهم بهراورده به پهلهیهی سهروهه دادوو راستی دهسهلمیته:

یهکهم شاری سلیمانی لهبارتر بووه بۆ گهشهکردنی بیری کوردایهتی و بهرهنگار بوونهوهی رژیمه داگیرکههکانی

دووهه شاری ههولیروو هه لکه و تهی جوگرافییه که ی له بارتربوووه بو ئه وهی بیهته پایگای سه ره کی بوداگیر که رانی کوردستان وله سه رده می به عسدا کردیانه پایته ختی ناوچه ی حوکی زاتی کارتونی .

ئه مه ئه وه ناگه یه نی که کورده دلسوزو به شه رف و نیشتمان پهروه ره کانی ههولیری ناماده ی به ره نگار بوونه وه و خو پیشاندان و قوربانی دان نه بووین ، به پیچه وانه وه ئه وانیش گیان فیداکارو له خو بردوو بوون به لام ﴿ چروفی زاتی و موچوی ﴾ یان له بار نه بوو ، له کوئ کوردایه تی له شاریکی له 100٪ کوریدا بکهیت و یان له شاریک که پیکهاته که تی که له یه کی نه ته وه یی بیته ؟ که وتبیته ناوچه یه کی دهشتایی دور له شاخ و داخ و دراوسی سی پاریزگا که له 100٪ له ژیر کوئرتولی دورمندا بوو بیته و دهیان شاروچکه و گوندیشیان ئی تعریب کرابیته که هاوسنوری پاریزگای ههولیرن . له گه ل ئه مانه شدا دلسوزانی ئه م شاره هیچ درییان نه کردوه له بهرگری کردن له مافی پهوای گه لی کورد به پیی تواناو بو لوانیان . به لام وا هاتوو که پشکی شیر له قوربانی دان و خه بات بهر سلیمانی بکه ویت به هوی ئه و تایبهت مه ندیبه جوگرافی و جیوپولیتیکه ی که هه یبووه . بیگومانیشم ئه گه ره لکه و ته ی شوینی جوگرافی ههولیرو سلیمانی پیچه وانه بایا به هه مان شیوه بگره زیاتریش ههولیرییه کان پشکی شیریان ده برد له قوربانی دان و خه بات کردن . لیروه په سیاریک خوئ ده سه پیته :

بوچی سه رکردایه تی کورد بی ووتو ویژو لیپیچینه وه شوین ریچکه ی رژیمی به عس کهوت و ههولیری کرده پایته خت ؟ بوچی ئه گه ره بو ناینده ش بی که رکوک نه کرا به پایته خت ؟ تا له دوا روژدا به کردار جیه جی بکریت و بکریته پایته خت . رژیمی به عس هه موو پایگا گرنگه کانی خوئ له ههولیردا مؤل دابوو ؟ چونکه وهک ووتمان پاراستنی ئه م پایگانه و سه پاندنی ده سه لات له ههولیردا ناساتر بو وهک له سلیمانی ، بویه له ژیر زهبری ده ست وه شانده کانی ریخستنه کانی ناو شاری سلیمانی زانکوی سلیمانی گواسته وه بو ههولیر و ناوه که شی گوپی به زانکوی صلاح الدین و پاش ئه م میژوووه ش سه روکایه تی زانکوی صلاح الدین زیاتر له ده زگایه کی جاسوسی و حزبی ده چوو وهک له ده زگایه کی زانستی و کهوته خزمهت کردن و پیگه یانندی کادیره به عسییه کان به تایبهت له قوناعی خویندی بالادا ، زانکوی صلاح الدین یش له ژیر سیبه ری ئه م پایگایانه ی به عسدا به ریوه ده چوو که له ههولیربوون .

1. ده سه لاتی کارتونی ﴿تشریعی و تنفیژی﴾ .
2. ناسایشی سه روی ولات ﴿امن الشمال﴾ .
3. ریخراوی هه وانگری روژه لاتی ولات ﴿منقومه استخبارات شرق القکر﴾ .
4. باره گای فه یله قی پینج و شه ش .

ئه مه ش له بهر چاوی کالی خه لکی ههولیر نه بوو ، به لکو له بهر ئه و تایبهت مه ندییه بو که له ههولیرو ههولیرییه کانداه بوو .

به هه موو پیودانگیک ده بوایا سه رکردایه تی کورد به وردی بیری له وه بکردایه ته که کوئ شیواوه بو پایته ختی کوردان چ له رووی هه لکه و ته ی جوگرافییه وه چ له رووی پیکهاته ی جیوپولیتیکه شوینه که و چ له رووی قوربانی دان و خه باتی رابردوو به بوچونی من سلیمانی له م کاته دا له بارتربوو که بکریته پایته خت . ئه گه ره لکه و ته ی جوگرافی ههولیرو سلیمانی له چاو هه موو کوردستانی باشوور وه ریگرین ده بینین هه لکه و ته ی سلیمانی له بارتربوو بوون به پایته خت وهک له ههولیر به مه رجیک ناوچه کوردنشینه کانی وهک خانه قی و مه ندلی و به دره و جه سان بگه ریته وه ژیر سیایه ی ده سه لاتی حکو مه تی هه ری می کوردستان .

ئیستاش که کاره که ئه نجام دراوه و ههولیر پیروژ کراوه و پایته ختی کوردانه و شانازی پیوه ده که یان به لام جیی خویه تی سه روکایه تی هه ری می کوردستان ناوړیک له پاریزگای بیورن له قه زای سلیمانی بداته وه ، چونکه پاش یه کگرتنه وه ی هه ردوو ئیداره که شاری سلیمانی له پایته خته وه بووه ته قه زاو خه لکی ئه م پاریزگایه ش به شانازییه وه

و له بهر خاترى يه كه بوونى كورد هيچ لارييه كيان له كه كورده وهى ناستى سليمانى له بوارى ئيدارييه وه نيبه به مهرچيك كورد يه كه بيت ، به لام خو دهكرىت سهركردياه تى كورد بير له وه بكا ته وه ديوانى چهند وه زاره تيك بهيئيت وه سليمانى چونكه شارى سليمانى و دهوروبه رى تووشى شكستىكى ئيدارى و سياسى و نابوورى و كومه لايه تى هاتوه . هيچ نه بيت حكومه ت ده توانيئ گرنكى داني خوئ به (سليمانى و هولير) وه كه (نهسته مبول و نه تقهره) ئى بكات و هولير پايته ختى ئيدارى و بازركانى و ديبلوماسييه ت و سليمانيش پايته ختى پووشنيرى و ديبلوماسييه ت و گوزار بيت .

چ ناسته نكيك هيه نه گهر ديوانى ﴿5، 6، 7...﴾ و وزارت و دهرگا له سليمانى بيت.

له يادمان نه چيئ شارى سليمانى له نيوان ساله كانى 1997 تا 2006 پايته ختى حكومه تى كوردستان بوو ، بهم پييه ش مامه له لى له گهل كراوه و روژانه ده يان سهرمايه دار، كومپانيان، ديبلومات، نيردراوى فهرمى له وولاتانى دراوسى و عهره بى و ناسيا و نه وروپا روويان تيده كرد به مه به ستى و توويژ، ليگه يشتن، بازركانى، كاركردن و وه به ره ينان، نه مه ش هانى سهرمايه دارو بازركانه كانى سليمانى دا بير له خسته نه گهرى سهرمايه كانيان بكه نه وه به شيويه كه وه لام دهره وهى چرى چالاكيه نابوورى و ديبلوماتى و رووشنيريه كان بيت كه روى له م شاره كردبوو بهم پييه ش سهدان باله خانه، تهلار، ريستوران، ئوتيل، سهرانگا ، موئيل نه پارتمانى سازكراو هتد ناماده و دروست كران .

به لام پاش يه كگرتنه وهى ئيداره و چر كردنه وهى ده سه لات له هولير و كه م بوونه وهى ده سه لات له سليمانى بو ناستيك كه دامه زاندى كارمه نديكى خزمه تگوزارى له هولير بيت و خرچ كردنى كرى خانويه كه هوليرى بويت، داين كردنى پارچه زويه كه بو ياريگايه كه بى هولير نه كريت و كرپنى ئوتومبيليك بو فه رمانگه يه كه په زامه ندى هوليرى بويت و كردنه وهى ته نده رى پرژه و احاله يه كه به بى هولير ناياسايى بيت، ليروه و بازركان و سهرمايه دار و كارمه ندان و كريكارانى نه م شاره به بن به ست گه يشتن بى كارى بازارى گرتوه ، كارمه ندانى ده ولت تووشى خه موكى بوون سهرمايه دار و بازركانه كان ده ستيان له بن هه مانه كه وه دهرچوو نه و هه موو باله خانه و ئوتيل و ريستورانته ي دروستيان كرد بى مشترى مانه وه و كه س لايان ئى ناكاته وه و هه موو نه و دروشمانه پزين كه له سهر بيناكان نووسراون ﴿نه م بينايه بو كرى﴾، ﴿نه م ريستورانته﴾ ﴿نه م ئوتيله بو فروشتن﴾.

له م سهرده مه ي پييش كه وتنى ته كنه لو جياي په يوه ندييه دا مه سافه كان كورت بوته وه واته سه روكى هه ريم و سه روكى نه نجومه نى وه زيران چون ده توانن كوئرتوئى كارى وزارت و دام و دهرگانى ناو هولير بكه ن به ناسانى و هه ر به و پييه ش له سايه تى ته كنه لو جياي نوئى په يوه ندييه وه ده توانن كوئرتوئى وزارت و دام و دهرگانى ناو سليمانيش بكه ن ، ده ميئيت وه سه ر كو بوونه وه كان له به رده م سه روكى حكومه ت و پارله ماندا نه مه ش ته نها كيئشه ي دوو سه عات ريگاي نيوان هولير سليمانى يه و كه به سه ياره ي دوا موئيلى وه زيروه كان له وه ش كه مترى پى ده چى و سه ربارى نه مه ش له هه ردوو شاره كه ش فروكه و فرگه (مگار) و هاتوو چو هه يه ، هه روه ها چا كتره وه كه چون له زور وولاتان په پره و ده كريت و بو گرنكى دان به شار و شاروچكه كانى ترى نه و وولاته كو بوونه وه كانى پارله مان و حكومه ت ده گوزانه وه بو شاره بچوك و دووره ده سه ته كان به مه به ستى لايكرده وه و گرنكى پيدانيان ، به هه مان شيوه حكومه ت و پارله مانى خو شمان ده توانيئ كو بوونه وه كانى ناو به ناو بگوزا يته وه بو شاره كانى ترى وه ﴿هه له بجه ، سليمانى، پشده ر ، و كه ركوك و خانه قين﴾ له ناينده دا . به و هيوايه ي كه ركوك و ناوچه كانى تر بگه ريئنه وه ژير سايه ي حكومه تى هه ريئى كوردستان و كه ركوك بكرىته پايته ختى كوردستان و هه موومان به و ناو اته شاد بين .
تبيئى / من خو م وه كه هه لى بجه ييه كه هه رگيز هه لوئى ستى جواميرانه ي خه لكى هوليرم له ياد ناچيئ كاتيئ پاش گه رانه وه مان له ئيران و دوورخسته نه وه مان بو به رحوشترو و گرده چال چون هاتن به هانا مانه وه ، به لام ناييت نه و راستيه له ياد بكه ين كه هه لكه وته ي جوگرافى و پيكا ته ي دانيشتوانى سليمانى له بار تره و دور تره له هه رشه ي

دوژمنانی گهلی کورد به تایبته کاتیک دهولتی کوردستانی سه به خو له لایه ن فازادیخوانانی کورد و سه رکردایه تییه که یه وه راده گه یئری.